

HELENA DAHLGREN

SIDAN 1

Flickan i den rosa skogen

Lärarmaterial

Vad handlar boken om?

"Min pappa dör på en tisdag." Så börjar boken *Flickan i den rosa skogen*. Ella och Ester är tvillingar, tvåäggstvillingar. De är ganska olika. När deras pappa tar livet av sig reagerar de på helt olika sätt. Ella, berättaren, blir stum. Hon kan inte tala. För henne blir poesin och skrivandet en räddning. Hennes syster Ester gråter och ger utlopp för sina känslor. Vad var det som hände? Varför tog deras pappa livet av sig?

Lgr 11 Centralt innehåll som tränas

- Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang. (SV åk 7–9)
- Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Skönlitteratur som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor. Lyrik, dramatik, sagor och myter. (SV åk 7–9)
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 7–9)

Eleverna tränar följande förmågor

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Lgrs 11 Centralt innehåll som tränas

- Lässtrategier för att avkoda och förstå olika texter. Sökläsning och läsning mellan raderna. (SV åk 7–9)
- Berättande texter och poetiska texter för barn och unga: skönlitteratur, lyrik, dramatik, sagor och myter. (SV åk 7–9)
- Kommunikation för olika syften. Hur åsikter, intresse och argument kan uttryckas. (SV åk 7–9)
- Strategier för att skriva olika typer av texter och hur man anpassar innehållet till olika mottagare. Olika sätt att bearbeta egna texter till innehåll och form. (SV åk 7–9)

Eleverna tränar följande förmågor

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läsa, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.

Diskutera

Bokens inledning

Bokens första mening är: "Min pappa dör på en tisdag". Det är en chockartad öppning. Varför har författaren valt att börja boken så? (Förslag: Läsaren vill veta vad som har hänt, vill läsa vidare.)

Vad händer sedan? (Vi får en beskrivning av huvudpersonerna, Ester och Ella.) På sidan 11 förstår vi att något hemskt har hänt. Hur kan vi förstå det? (Två poliser går in i klassrummet.)

Att sörja

Olika människor sörjer på olika sätt. Hur märks det på flickorna, Ella och Ester? (Se s. 16, 18–21, 26.)

Pappan

Hur beskrivs pappan? Vad berättar Ella om honom? Be eleverna att hitta avsnitt i boken, där Ella berättar om sin pappa.

- s. 19 blå muggar som pappan har gjort själv
- s. 23 pappan la på bedövningssalva när de skulle ta sprutor, han ville inte att de skulle lida
- s. 32 pappan läste dikter
- s. 36 hans ögon var guldbruna med små stänk av blått (precis som Ellas)
- s. 37 han lagade god mat
- s. 41 pappan jobbade med att översätta film och teveserier till svenska, skrev texter i tidningar
- s. 42 han spelade musik, dansade, ibland jätteglad, ibland jätteledsen
- s. 53 han älskade skogen, han hade rutig skjorta
- s. 58 pappan snusade

Själv mord

I slutet av boken finns hänvisningar till olika organisationer som arbetar med självmord. Varför tror eleverna att författaren har lagt till dem?

Hur kan man hjälpa någon som man tror riskerar att ta sitt liv? På sajten Suicide Zero får man råd om hur man ska bete sig.

<https://www.suicidezero.se/fakta-rad/goda-rad-om-sjalvmord/att-hjalpa-nagon>

Kanske har en del elever sett Netflix-serien *Thirteen reasons why* om flickan som begår självmord och som lämnar efter sig kassetband, där hon anklagar olika personer för att ha bidragit till hennes beslut. I serien handlar det mycket om mobbning och sexuella trakasserier.

Den framgångsrika artisten Avicii valde att ta sitt liv endast 28 år gammal. Han var väldigt framgångsrik och tjänade mycket pengar. Vad kan anledningen vara till att han inte ville leva?

Ella och Esters pappa var ibland jätteglad och ibland jätteledsen. Det verkade inte finnas något mellanting. Kanske led han av bipolär sjukdom. Läs på 1177 Vårdguiden om bipolär sjukdom.

<https://www.1177.se/Stockholm/Fakta-och-rad/Sjukdomar/bipolar-sjukdom/>

Poesi

Från medeltiden fram till 1900-talets början fanns det strikta regler för hur dikter skulle skrivas. Alla dikter rimmade på olika sätt. Sedan kom den fria versen och idag är det få dikter som skrivs med rim. En dikt kan med några få rader uttrycka väldigt mycket. Ofta finns det en rytm i poesin och den kan innehålla symboler och upprepningar. En modern form av poesi är rappande.

Bokens referenser

Precis som sin pappa, tycker Ella mycket om poesi. Bokens namn syftar på en dikt av Emily Dickinson, *Gång på gång är skogarna rosa*. Här finns dikten plus flera andra av Emilys dikter.

<https://www.smakprov.se/smakprov/visa/9789100127640/partner/smakprov>

Dikten är inte helt lätt att förstå. Det finns andra dikter i smakprovet (länken) som är kortare och enklare. Se t.ex. den lilla dikten på sidan 28.

På sidan 32 läser pappan Edith Södergrans dikt *Landet som icke är*.

Jag längtar till landet som icke är,
ty allting som är, är jag trött att begära.
Månen berättar mig i silverne runor
om landet som icke är.
Landet, där all vår önskan blir underbart uppfyllt,
landet, där alla våra kedjor falla,
landet, där vi svalka vår sargade panna
i månens dagg.
Mitt liv var en het villa.
Men ett har jag funnit och ett har jag verkligen vunnit –
vägen till landet som icke är.

Diskutera med eleverna: Vad är det för land? Varför längtar någon dit?

Här finns hela diktsamlingen: <https://litteraturbanken.se/forfattare/SodergranE/titlar/LandetSomIcke/sida/1/etext>

På sidan 45 har Ella färgat håret rött, inspirerad av Sylvia Plath "Jag reser mig / ur askan med mitt röda hår, ..."

Poeterna i boken

Dela in eleverna i grupper. Varje grupp ska sammanställa fakta om en av de tre poeterna som nämns i boken: Emily Dickinson, Edith Södergran och Sylvia Plath. Fördela poeterna mellan grupperna. Eleverna ska även inkludera exempel på dikter, andra än de som nämns i boken. Eleverna redovisar i större grupper eller i helklass.

Facit

Läsförståelse

Kapitel 1

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Det är tisdag när boken börjar. Hur beskrivs tisdagen?
Det är en helt vanlig, grå tisdag.
2. Hur smakar skollunchen, torsk med äggsås?
Den smakar som himlen ser ut, grå och trist.
3. Varför tycker Ella om skogen?
I skogen är luften lätt att andas och det doftar så gott. Man är fri.
4. Vem är Emily?
Emily är en poet som dog för hundra år sedan.
5. Vad är det som bor i Ellas jackficka?
Det är en diktsamling av Emily (Gång på gång är skogarna rosa).

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

6. Vad betyder det att det randiga blocket är gömt under det rutiga?
Det betyder att Ella ägnar sig åt att skriva i stället för att hålla på med matte.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

7. "Min pappa dör på en tisdag." Så börjar boken. Vad tycker du om den början?
Eget svar.

Kapitel 2

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

8. Ella och Ester har en deal. Vad innebär den?
Ester säger inget om att Ella skriver under matten och Ella säger inget om att Ester röker bakom gymnasalen.
9. Ella och Ester är väldigt olika. Här finns fem exempel på olikheter. Vilka?
1. Ester är blond, Ella har brunt hår. 2. Ester är lång och smal, Ella är kort och lite rund. 3. Ester gillar matte, Ella gillar svenska. 4. Ella vill ha pasta, Ester vill ha sushi. 5. När de var små ville Ella ha släckt, Ester ville ha tänt.
10. Något dramatiskt händer. Vad då?
Två poliser kommer in i klassrummet.

11. Vad var det som hade hänt?
Flickornas mamma kom hem och hittade pappan i sängen. Det såg ut som om han sov, men han rörde sig inte.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

12. Hur vet vi att Ella och Ester är tvillingar?
Vi får veta att Ester är tre minuter äldre än Ella.
13. Ella säger att hennes hjärna inte är som andras. Vad menar hon med det?
Hon tänker på att det är bra att polisen inte sa deras efternamn, Lundh, eftersom det skulle rimma på stund. Det skulle låtit töntigt. Det är konstigt att tänka så.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

14. Vad betyder det att Ester och Ella är tvåäggstvillingar? Finns det någon annan sorts tvillingar?
Eget svar. (Det finns enäggstvillingar.)
15. Först säger poliserna inget, sedan säger de det värsta av allt. Vad är det, tror du?
Eget svar.

Kapitel 3

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

16. Hur reagerar Ester och Ella?
Ester gråter högt. Ella gråter inom sig.
17. Varför tycker Ella att polisbilen kör för fort?
Hon vill aldrig komma fram.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

18. Varför behövs inte sirenerna längre?
Pappan är död så det är inte bråttom att komma fram.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

19. Varför tror du att Ester skriker åt Ella "Varför säger du inget?"
Eget svar.

Kapitel 4

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

20. Hur ser pappan ut?
Han ser ut som vanligt. Han ser ut som om han sover.
21. Varför brukade pappan lägga på bedövningssalva?
Han gjorde det för att flickorna inte skulle lida när de tog en spruta.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

22. Hur reagerar mamman?
Hon är arg. Hon säger "hur kunde han göra så mot oss"?
23. Hur reagerar Ester?
Hon är också arg och säger "hur fan kan man göra så mot sin familj"?

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

24. Varför kallar Ella sin döda pappa för "pappasaken", tror du?
Eget svar.

Kapitel 5

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

25. Varför fryser och skakar Ella?
Det är chocken som gör att hon fryser och skakar.
26. Ester blir arg och skriker åt Ella. Varför gör hon det?
Hon blir arg för att Ella tar fram block och penna och skriver.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

27. "Du är precis som pappa," säger Ester till Ella. Ella tycker att det är både det fulaste och det finaste hon har sagt. Det bästa och det värsta är att det är sant, tycker Ella. Vad menar hon, tror du?
Eget svar.

Kapitel 6

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

28. Hur ska Ella ta reda på hur pappan dog?
Pappan läste dikter och hon ska ta hjälp av poeterna.
29. Ella hänvisar till tre kvinnliga poeter. Vad hade de gemensamt?
Alla tre ville bort. Alla tre dog unga.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

30. Hur tog pappan livet av sig? Hur vet vi det?
Han tog alldeles för många piller. Det stod en tom burk bredvid hans säng.
31. Varför funderar Ella på att börja jobba på ICA?
Det verkar vara så enkelt. Hon har en kusin som jobbar där som är så nöjd.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

32. "Det är så lätt att gå vilse om man längtar för mycket." Vad betyder det, tror du?
Eget svar.

Kapitel 7

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

33. Vad innebär *tropisk värme*?
Tropisk värme är när det är varmt även på natten.
34. Vad var det mamman fastnade för när hon träffade pappan första gången?
Hon fastnade för hans ögon. De var guldbruna med små blänk av blått i.
35. Varför tycker Ella att det är bra att taxen Rex är död?
Hon tror att Rex skulle ha varit mest ledsen av alla. Han älskade pappan.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

36. Varför är det positivt att Ella tänker på allt som är ledsamt, allt som gör ont?
När hon tänker på allt som är ledsamt, allt som gör ont, vet hon att hon lever.

Kapitel 8

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

37. Varför pratar Ella så mycket om väder?
Hennes mamma jobbar med väder.
38. Varför tyckte flickorna att pappan hade världens bästa jobb?
Han fick betalt för att titta på teve. Pappan översatte filmer och teve-serier.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

39. Vad betyder det att flickorna aldrig visste vilken pappa som väntade dem när de kom hem.
Ibland var pappan ledsen och ibland var han glad. De visste aldrig vilket.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

40. "Går det att trösta världens ledsnaste pappa?" Vad tror du? Motivera ditt svar.
Eget svar.

Kapitel 9**Fråga på raden** (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

41. "Vad har du gjort?" skriker mamman. Vad är det Ella har gjort?
Ella har färgat håret rött.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

42. Först blev mamman upprörd, men sedan förstod hon varför Ella hade färgat sitt hår. Hur vet vi att mamman förstod?
Hon sa att Ella hade missat lite där bak och att de skulle köpa mer färg.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

43. "Poeten Sylvia säger att hon reser sig ur askan med rött hår." Vad betyder det, tror du?
Eget svar.

Kapitel 10**Frågor på raden** (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

44. Vad säger Ella om den gula blusen hon ska ha på sig på begravningen?
Hon säger att den är gul som den första fjärilen hon såg.
45. Vad betyder en gul fjäril?
En gul fjäril betyder att man ska få en glad sommar.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

46. Varför vill Ella döda alla fjärilar och spika upp dem på väggen?
Hon blir arg på fjärilarna för de har fel. Det blir ingen glad sommar.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

47. "Smärtan – har ett Inslag av det Blanka –" skriver poeten Emily. Hur tolkar du det?
Eget svar.

Kapitel 11

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

48. Varför tycker Ella att det känns som om Ester och hon är hundar?
Alla kommer fram och klappar dem efter begravningen.
49. Varför vill Ella till skogen?
Ella och pappan älskade skogen.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

50. Vad menade pappan när han sa "bli inte som jag" till Ella, tror du?
Eget svar.

Kapitel 12

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

51. Varför vill mamman inte måla om stugan?
Hon vill inte måla om stugan för det känns som om hon målar över pappan.

Kapitel 13

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

52. Hur vet Ella att Ester har träffat en kille?
Hon märker när Ester smyger ut på kvällen och när hon kommer tillbaka luktar hon rök, salt och bensin.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

53. Här finns en antydning om att Ella kanske börjar prata snart. Vad är det för antydning?
Hon säger att klumpen i halsen är mycket mindre nu och ibland känner hon den inte alls. Det är klumpen som hindrar henne från att prata.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

54. Vad menar morfar när han säger att Ella kommer att börja prata igen när hon är redo?
Eget svar.

Kapitel 14

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

55. I det här kapitlet märks det att Ella håller på att komma tillbaka efter pappans död. Ge exempel på det.
Hon äter mer, hon skrattar, hon gråter tillsammans med de andra.
56. Mamman har också kommit tillbaka. På vilket sätt märks det?
De ska måla om huset och mamman har valt färgen.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

57. Vad tror du att mormor menar när hon säger att sorgen är randig?
Eget svar.

Kapitel 15

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

58. Vad händer i början av kapitlet, som inte har hänt på länge?
Ella börjar nynna. Hon hör sin egen röst. Det har hon inte gjort på länge.
59. När Ella är i skogen, ser hon att den är rosa, precis som i dikten. Vad betyder den rosa skogen för Ella?
Ella och hennes pappa var kung och prinsessa i den rosa skogen och där kunde inget hemskt hända.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

60. Ella hittar ett sätt att leva med sin pappas död. På vilket sätt kommer hon att kunna leva med hans död?
Eget svar.

Kapitel 16

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

61. Vad händer med Ella när boken slutar?
Hon pratar igen.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

62. Vad betyder det att alla färger får finnas samtidigt, tror du?
Eget svar.
63. Nu kommer Ella att lämna tillbaka boken med Emilys dikter. Varför?
Eget svar.